

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Vejledning om bestyrelseskursus

- til bestyrelser for institutioner for
erhvevsrettede uddannelser

Vejledning om bestyrelseskursus

I den politiske aftale "Fra folkeskole til faglært – erhvervsuddannelser til fremtiden" fra november 2018 er et af indsatsområderne professionalisering af bestyrelserne på institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Blandt initiativerne under dette indsatsområde er et krav om gennemførelse af en bestyrelsesuddannelse, som efterfølgende er indarbejdet i § 5 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (institutionsloven):

Udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse, have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelsen skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har valgt at kalde initiativet for et bestyrelseskursus for at skelne mellem de længerevarende bestyrelsesuddannelser, som bl.a. udbydes af CBS, og et kursus af kortere varighed og omfang som dette. STUK præsenterer i denne vejledning sine anbefalinger til indhold og varighed af et bestyrelseskursus.

I tillæg til denne vejledning har STUK udarbejdet vejledende kompetenceprofiler, som beskriver lovbestemte kompetencekrav og øvrige relevante kompetencer. [De vejledende kompetenceprofiler kan findes her.](#)

Indhold

Bestyrelsen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse udgør institutionens øverste ledelse og står til ansvar over for børne- og undervisningsministeren. Institutionerne er ofte store og komplekse, hvorfor bestyrelsens skal bestride en række forskellige kompetencer for at kunne varetage sin ledelsesopgave. Institutionsloven indeholder en række krav til, hvilke kompetencer, der skal være tilstede i bestyrelsen samlet set. Disse kompetencer er beskrevet og uddybet nærmere i STUK's vejledende kompetenceprofiler. Foruden forekomsten af relevante kompetencer er det nødvendigt, at bestyrelsens medlemmer har et grundlæggende kendskab til, hvordan institutioner for erhvervsrettet uddannelse er reguleret.

Hensigten med bestyrelseskurset er at give et overordnet indblik i og forståelse for institutionens økonomiske og juridiske rammer med henblik på at klæde udefrakommende bestyrelsesmedlemmer på til at varetage deres arbejde. Bestyrelseskurset introducerer bestyrelsens ansvar for institutionens kerneopgave, eksempelvis at sikre uddannelsernes kvalitet og at institutionen arbejder med elevernes progression. Formålet med kurset er at professionalisere bestyrelsen samt at tydeliggøre det faglige og økonomiske ansvar, som bestyrelsen som øverste ledelse skal leve op til.

Kurset bør have et omfang svarende til 2 arbejdsdage.

De følgende punkter er forslag til bestyrelseskursets indhold:

1. Uddannelseskvalitet

- Samarbejdet mellem den daglige ledelse og bestyrelsen om kvalitetssikringen af uddannelserne.
- Bestyrelsens ansvar for løbende at sikre, at kvaliteten i undervisningen er så høj som mulig, herunder at institutionen:
  - arbejder systematisk med elevernes faglige progression.
  - har et velfungerende kvalitetssystem til intern løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af institutionens uddannelses- og undervisningstilbud.
  - bidrager til at opfylde de overordnede mål for erhvervsuddannelser, herunder eud-reformens 4 mål.
  - følger op på centrale kvalitetstilsyn.
  - arbejder med data og relevante nøgletal som en integreret del af sit kvalitetsarbejde.

2. Institutionens lovgivning- og styringsmæssige rammer

- De styringsmæssige rammer for institutionerne, herunder:
  - vilkår for selveje og institutionen som myndighed, herunder styringsrelationen mellem stat og institution.
  - institutionens ansvar i forhold til det samlede uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.
  - Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn.

3. Bestyrelsens rolle og ansvar

- Bestyrelsens lovbestemte opgaver og ansvar, herunder:
  - lov om erhvervsuddannelser.
  - lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.
  - bekendtgørelse om standardvedtægter for institutioner for erhvervsrettet uddannelse.
  - bekendtgørelse om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelse, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse.
  - forvaltningsloven, herunder regler for inhabilitet og tavshedspligt.
- Rammer for godt bestyrelsesarbejde med fokus på det ansvar, der påhviler den samlede bestyrelse og det enkelte medlem, herunder:
  - rammer for det enkelte medlems repræsentation.
  - bestyrelsens samfundsmæssige ansvar.
  - bestyrelsens økonomiske ansvar.
  - bestyrelsens finansielle ansvar, herunder ansvar for institutionens låntagning og risikostyring.
  - bestyrelsens uddannelsesmæssige ansvar.
  - bestyrelsens ansvar for lærepladser til eleverne.
  - bestyrelsens samarbejde med eksterne parter.
  - bestyrelsens fokus på aftagerperspektivet.
- God bestyrelsespraksis, herunder:
  - strategiarbejde på en selvejende institution.
  - det gode bestyrelsesmøde.
  - introduktion til bestyrelsesværktøjer.
  - interessentinddragelse.

4. Institutionens økonomi

- Gennemgang af centrale økonomiske lovgivnings- og styringsmæssige redskaber for institutionernes økonomi, herunder:
  - økonomi og rapportering.
  - budgetlægning.
  - taxametersystemet.
  - bygningssejle.
  - revisors rolle.

5. Uddannelsessystemet

- Sammenhængen i uddannelsessystemet – fra folkeskole, ungdomsuddannelse til videregående uddannelse.
- Erhvervsuddannelsernes og de (erhvervs)gymnasiale uddannelsers opbygning, position og rolle, herunder:
  - institutionernes udfordringer og politiske virkelighed, herunder den aktuelle demografiske situation.
  - god praksis for samarbejde med relevante virksomheder, andre uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og det uddannelsespolitiske interessentlandskab.

Vurdering af bestyrelsens kompetencer

Såfremt et udefrakommende medlem ikke opfylder det lovbestemte krav om at have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller har andre formelle eller uformelle tilsvarende kompetencer, skal medlemmet senest 12 måneder efter indtræden i bestyrelsen have gennemført et bestyrelseskursus.

Det er bestyrelsesformandens ansvar at foretage en konkret vurdering af, om de enkelte udefrakommende bestyrelsesmedlemmer har kompetencer tilsvarende dem som bestyrelsesopgaven forudsætter. Tilsvarende er det bestyrelsesformandens ansvar, at medarbejder- og elevrepræsentanter får mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse.

STUK anbefaler, at bestyrelsesformanden sikrer, at der foreligger dokumentation for udefrakommende bestyrelsesmedlemmers kompetencer.

Udgifter til bestyrelseskursus

Den enkelte institution afholder udgifter til det bestyrelseskursus eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.